

Filip Cenek, Ivan Palacký
Koberce, záclony

13. 4. – 25. 5. 2011
Galerie U Dobrého pastýře
Brněnské kulturní centrum
Radnická 4, Brno

Otevřeno úterý až pátek 10–18 hod.

„Koberce, záclony“ je především název pro živý pódiový projekt improvizované synergie abstraktních zvuků a obrazu. Výstava v Galerii U Dobrého pastýře je výjimečným případem galerijní prezentace tohoto audiovizuálního projektu Ivana Palackého (zvuk) a Filipa Cenka (obraz). Zahrnuje jednak dokumentaci jejich posledního programu, založeného na manipulaci se zvuky vody, tak i instalaci, ve které představí svou extrémně pomalou cestu do zdrojových kódů obou zkoumaných médií.

Z průvodního textu k projektu „H2Oise“:
Práce se zvukem si tentokrát bere inspiraci z vizuální oblasti a připomíná zírání do autostereoskopických obrázků: těch obdélníků, které jsou na první pohled jenom shlukem chaotického tečkování, ale za určitých okolností (pohled „za“ obrázek) vystoupí ze změní bodů a kolotání šedých plošek trojrozměrný objekt. Stejně tak i uprostřed navrstvených terénních nahrávek, není-li sluch zaostřen do určitého bodu, ucho vnořený zvuk nerozpozná a celá kompozice zůstane jen plochým šedým hlukem. Přehráváme-li ovšem nahrávku zpracovanou metodou „zvukové intarzie“ na rozličných aparaturách, všimneme si přirozeně různé míry zaostření: jednou jsou vetknuté zvuky transparentní a vystupují zřetelně nad hladinu, podruhé je slyšíme natolik nezřetelně, že se přirozeně ptáme: „Je to tam vůbec?“

Výstava je „situační“ retrospektivou Cenkovy a Palackého dlouhodobé spolupráce, která započala kolem roku 2003: v první místnosti jsou instalovány zvukové studie ke společné práci autorů, následuje projekce společné práce – H2Oise a závěr expozice je dominantně věnován práci Filipa Cenka se zvukovým doprovodem Ivana Palackého, který je vázán na strojové zvuky diapojektoru. Pro Cenkův a Palackého přístup je podstatná práce s časem: obdobným způsobem se soustředí k detailu, k jeho obrazovým a zvukovým znehynbáním a rozpohybování; pracují s časem jako s tematickou kvalitou, kterou lze abstrahovat v nekonečných variantách.

Galerijní prezentace koncertního projektu mění performativní charakter živé události do fixního, uzavřeného tvaru výstavní instalace. Tato změna prezentačního formátu znamená odlišnou diváckou situaci. Oproti živé prezentaci projektu si v rámci výstavy může divák stanovovat délku i posloupnost vjemů, z lineárního a místně fixovaného sledování živého vystoupení se přesunuje do pozice spolutvůrce. Disponuje výraznější dramaturgickou suverenitou, a to jak z prostorového, tak z časového hlediska. Zvuková a obrazová složka zde není hierarchizována – opět záleží na příjemci, zda jej čte jako rozšířený film nebo hudbu doplněnou obrazem. Ani jedno není „správně“.

Marika Kupková

<http://intermedia.ffa.vutbr.cz/koberce-zaclony-bkc>
<http://intermedia.ffa.vutbr.cz/carpets-curtains>
<http://carpetscurtains.fiume.cz>

Hudebník a architekt. Hrál (v osmdesátých a na začátku devadesátých let) v různých skupinách a účastnil se rozmanitých hudebních projektů. Absolvoval mnoho koncertů se skupinou „Sledě, živé sledě“. V současnosti je členem ambi(val)entního dua „Tílko“ (s Jennifer Helia DeFelice) a audiovizuálního improvizčního dua „Koberce, záclony“ (s Filipem Cenkem). Vede si zvukový deník ze svých cest – zaznamenává útržky příběhů, podivné zvuky a rozmanité „akustické chyby“. Od roku 2002 se věnuje volné improvizaci a rád se zúčastňuje krátkodobých projektů (spolupráce s duem Cremaster, Ruth Barberán a Margaridou Garcia, Willem Guthriem, Andreou Neumann, Klausem Filipem ad.), stejně jako rád hraje sám. Od roku 2005 se jeho hlavní zálibou stalo „dolování“ zvuků z amplifikovaného jednolůžkového pletacího stroje Dopleta 160. Jako architekt se zajímá o architekturu bez „stavění“, sociologické metody v projektování a morfogenetické mapy v digitální architektuře.

Myslím, že pro mé hraní je charakteristické jakési intuitivní „krájení času“ a snaha dojít vždycky do bodu, kdy nevím, jak celá věc funguje a kdy mě to vykolejí natolik, že tomu přestávám chtít přijít na kloub a charakteristické je, že mi až tolik nezáleží na prostředcích, kterými tohoto stavu dosáhnou. A taky – z mé profese, architektury, pochází zájem o tektoniku hraní: proporce a poměry mezi jednotlivými částmi, a o to nejtěžší: jakési podvědomě přesně umístěné „body obratu“, které celou, většinou neuchopitelně plynoucí, zvukovou situaci mění a posouvají...

<http://www.palacky.org>

Vyučený promítač. Po sportovní škole a všeobecném gymnáziu v Jeseníku absolvoval Fakultu výtvarných umění VUT v Brně, Ateliér video Keiko Sei. Na škole zůstal jako pedagog Kabinetu video, kde od roku 2003 vyučuje předměty spojené s produkcí a recepcí pohyblivých obrazů. Od roku 2008 působí jako odborný asistent v Ateliéru intermédiá Václava Stratila. V 90. letech se zabýval teorií a praxí nelineárních příběhů a narací v digitálním prostředí (zejm. paradoxem spojení „interaktivní příběh“), od roku 1998 se v různých spoluprácích věnuje animaci a živému obrazu (především ve vztahu k neostrosti, nečitelnosti a chybění jako tvořivému potenciálu). Za práce v oblasti vizuálních médií obdržel v roce 2004 Vývojový grant Tranzit. V roce 2006 vyšel u dánsko-amerického vydavatelství Errant Bodies, zaměřeného na současnou experimentální hudbu a její přesahy do výtvarného umění, DVD-Video disk Carpets Curtains, dokumentující koncertní spolupráci s architektem a hudebníkem Ivanem Palackým. Během postgraduálního pobytu v Centru audiovizuálních studií FAMU v Praze se věnoval (pod pseudonymem VJ Věra Lukášová) aktualitě obrazu a tvorbě improvizovaných re-editů z nalezených fotografií a zvuků, směřující ke specifické audiovizuální revizi vzpomínání a imaginarity (živé kino). Za práce získal Cenu Josefa Hlávky.

<http://intermedia.ffa.vutbr.cz/filip-cenek>